

60-té výročí vzniku hygienické služby v Ostravě úsek ekonomicko provozní

Rok 1952, kterým je datován vznik hygienicko-epidemiologické služby je pro většinu současných pracovníků rokem o kterém toho moc neví. Je to rok, kdy doznávaly politické čistky, připravovala se kolektivizace zemědělství, chýlila se ke konci éra Klementa Gottwalda a národ ještě nevěděl o ožebračující měnové reformě. To vše lze vyčíst z literatury a najít v archivech. Najít však něco, co by dokumentovalo činnost hygienicko-epidemiologické služby po stránce technického zabezpečení, financování a hospodaření v prvních letech jejího působení je zcela nemožné. Archivní materiály, pokud vůbec existovaly, byly skartovány, pamětníci zemřeli a řada organizačních transformací hygienicko-epidemiologické služby počátky zamlžuje. Velmi pěkný a poučný příspěvek MUDr. Vladimíra Plesníka se letmo zmiňuje také o

technickém zázemí, o řidičích, o zásobování hygienické služby. Vývoj si vynutil i potřebu administrativních pracovníků řízených správcem, účetních, dispečerů autoparku, domovníků – údržbářů, dále také skladových prostor a primitivních archivů. Pomocné provozy byly zpravidla umístěny ve sklepích budov, podobně jako sklady uhlí a kotelny. Nelze se ani divit tomu, že pracovníci pomocných provozů byli vnímáni spíše jako pomocné, kýmkoli nahraditelné síly. O těchto lidech se dnes neví, přestože bez jejich každodenní práce by provoz hygienicko - epidemiologické služby nebyl možný.

Významnou změnou prošla hygienicko-epidemiologická služba v roce 1991, kdy formou delimitace z Okresních ústavů národního zdraví byly vytvořeny Okresní hygienické stanice. Okresní hygienické stanice byly již samostatné hospodářské a účetní jednotky, což byl významný pokrok v organizaci hygienicko-epidemiologické služby. Útvary hospodářsko technické správy zabezpečovaly provoz budov, laboratoří, skladů, podatelen, autodopravy, a zásobování, dále pak provoz účtáren vč. personálních záležitostí a od r. cca 1996 také činnosti spojené se zaváděním počítačů do práce hygienické služby.

V r. 2003 došlo k delimitaci Okresních hygienických stanic rozdělením na 2 samostatné organizace. V Moravskoslezském kraji vznikl Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě a Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě. Obě organizace vznikly sloučením 6 dílčích organizací podle územních pracovišť. Krajská hygienická stanice MSK se sídlem v Ostravě sloučila části okresů Ostrava, Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín a Opava. Z příspěvkové organizace se stala organizační složkou státu. Nový ekonomicko provozní odbor měl 4 samostatná oddělení (odd. finanční účtárny, odd. personální a mzdové, odd. provozní a odd. informatiky. Vedoucím odboru byl pověřen p. Bohumil Jančík, d.t. Tuto funkci

zastával do března r. 2005. Jen pár měsíců byla vedoucím odboru jmenována ing. Petra Lampartová, kterou od 1. 3. 2006 vystřídal ve funkci ing. Jaroslav Vích. Od r. 2003 do dubna 2008 bylo součástí ekonomického úseku i personální oddělení. V roce 2008 došlo na pokyn Ministerstva zdravotnictví k organizační změně, která spočívala ve vytvoření Úseku ekonomicko provozních činností se dvěma odděleními: odd. ekonomické a odd. provozně organizační. V r. 2009 bylo započato rovněž snižování stavu pracovníků. Stav pracovníků úseku byl do r. 2012 snížen na 50%.

Od r. 2010 probíhají dvě významné reformy:

- reforma účetnictví státu, která přinesla řadu změn ve výkaznictví, účetnictví a rozpočtovnictví.
- reforma systému státní pokladny, spočívající v elektronizaci rozpočtu státu vč. organizačních složek státu, která se významně projeví změnami v zabezpečování financování technicko hospodářských potřeb.

Obě reformy, včetně změn týkajících se novely zákona o veřejných zakázkách, kladou vysoké nároky na zvládnutí a osvojení obsluhy nových systémů u většiny pracovníků úseku.

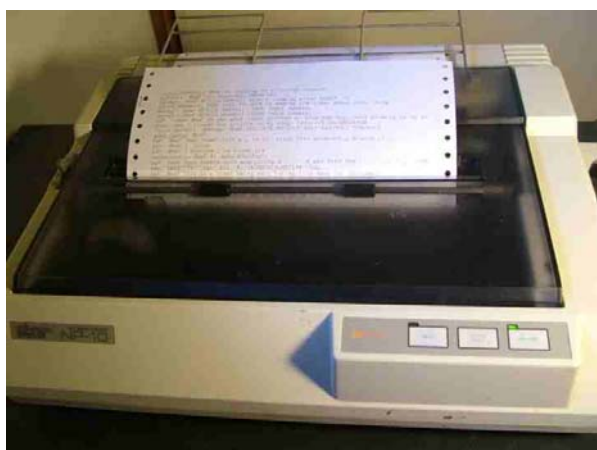
Co říci na závěr? Hospodářská, provozní, finanční i ekonomická činnost ve všech stádiích vývoje hygienické služby byla vždy její, mnohdy málo vnímanou, součástí. Ze zprvu jednoduchých poměrů, díky reformám a změnám v legislativě, vznikly Krajské hygienické stanice, jejichž ekonomika a provoz se řídí mnoha, ne právě jednoduchými zákony, vyhláškami a nařízeními. Jsou to činnosti, které z úzkého pohledu na hygienickou službu, jsou pro mnohé obtěžující a nepotřebné. Nicméně, tak jako hospodaří každá domácnost, musí hospodařit, i když v jiných rozměrech, Krajská hygienická stanice. Tato činnost má svá pravidla a tato pravidla jsou integrována téměř do všech specifických činností široké škály hygienické a epidemiologické práce.

Protože nám všem pracovníkům ekonomicko provozního úseku dává hygienická služba práci, přejeme jí, aby bez otřesů pokračovala v zavedených standardech úrovně hygieny v ČR a ti mladší z nás s ní mohli oslavit sté výročí jejího založení.

Budova OHS v Karviné v 60-tých létech a dnes

Vývoj používaných tiskových zařízení v hygienické službě

Rozvody datových kabelů před deseti léty a dnes

